

Sygnatura akt I C 411/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Zenon Węclawik

Protokolant: Anna Lasko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 października 2018 r. w K.

sprawy z powództwa B. P.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki B. P. kwotę 5.258,00 zł (słownie złotych: pięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt osiem 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27.01.2016r. do dnia zapłaty,

II zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powódki B. P. kwotę 2.680,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2417,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

III nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. w W., aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze) kwotę 171,70 zł tytułem brakującej zaliczki na biegłego.

sygn. akt **I C 411/16**

UZASADNIENIE

Powódka B. P., działająca przez profesjonalnego pełnomocnika, w pozwie złożonym dnia 15.04.2016 r., domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 5.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i kwoty 258,00 zł tytułem naprawienia szkody wynikającej z poniesionych przez nią kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27.01.2016 r. Wniosła też o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. Uzasadniając żądanie naprowadziła, że w dniu 9.11.2015 r. miał miejsce wypadek komunikacyjny, którego sprawcą był kierowca pojazdu ubezpieczonego w zakresie OC u strony pozwanej. Wskutek wypadku powódka przez dwa tygodnie nosiła kołnierz ortopedyczny i przeszła dwutygodniową rehabilitację. Przez kilka tygodni miała bóle i dłużej jeszcze utrzymujące się lęki podczas jazdy samochodem. Do dzisiaj ma powracające bóle karku oraz utrzymujące się mrowienie w dłoniach i stopach. Powódka zawiadomiła pozwanego ubezpieczyciela o wypadku, jednak ten odmówił jej wypłaty zadośćuczynienia i odszkodowania. Nie kwestionując bowiem co do zasady swojej odpowiedzialności uznał - w oparciu o stwierdzone okoliczności kolizji drogowej i dokumentację medyczną powódki - że nie zachodzi związek przyczynowy pomiędzy zaistniałym wypadkiem, na który powoływała się powódka a wskazywanymi przez powódkę szkodą i krzywdą.

Strona pozwana (...) S.A. w W., działająca również przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu. Uzasadniając swoje stanowisko podniosła, że nie zostały wykazane przez powódkę – zgodnie z ogólnymi regułami dowodowymi - przesłanki odpowiedzialności pozwanego w zakresie adekwatnego związku przyczynowego. Nieznacznym bowiem stopień uszkodzeń pojazdu powódki i ich rodzaj, a także stwierdzone u powódki dolegliwości cielesne, nie mogły być – zdaniem pozwanego

– konsekwencją zaistniałego w dniu 9.11.2015 r. zdarzenia drogowego. Wynikały one z ogólnego stanu zdrowia powódki i jej wcześniejszych schorzeń. Niezależnie od tego, pozwany zakwestionował też wysokość zadośćuczynienia dochodzonego pozwem i okres naliczonych odsetek ustawowych za opóźnienie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9.11.2015 r. w W. zdarzył się wypadek drogowy. Samochód osobowy marki M. (...), nr rej. (...), prowadzony przez B. P., został uderzony od strony tylnego prawego koła przez samochód osobowy marki R. (...), nr rej. (...), którym kierował W. R..

(dowód: załączone akta szkodowe nr (...), dokumentacja lekarska powódki na k. 7-14 akt i zeznania powódki na k. 49v.-50 akt)

Sprawca wypadku W. R. kierujący samochodem osobowym marki R. (...), nr rej. (...), miał ubezpieczone u pozwanej w zakresie OC.

(dowód: załączone akta szkodowe nr (...))

W dniu 16.11.2015 r. powódka otrzymała skierowania do poradni ortopedycznej i neurologicznej oraz pracowni RTG. Na podstawie zdjęć RTG stwierdzono u powódki wyrównanie fizjologicznej lordozy kręgosłupa szyjnego i znaczne zmiany zwyrodnieniowe na tylnych krawędziach trzonów i stawach międzykręgowych. W oparciu natomiast o badania ortopedyczne i neurologiczne ustalone zostało u powódki zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł na poziomie szyi podczas urazu komunikacyjnego oraz drętwienie i mrowienie w zakresie karku i kręgosłupa na odcinku lędźwiowo-krzyżowym.

(dowód: załączone akta szkodowe nr (...))

Po wypadku z dnia 9.11.2015 r. powódka przez dwa tygodnie nosiła kołnierz ortopedyczny i przeszła dwutygodniową rehabilitację. Przez kilka tygodni odczuwała bóle karku i przez pewien czas miała też lęki w czasie jazdy samochodem. Do dzisiaj ma powracające bóle karku oraz utrzymujące się mrowienie w dłoniach i stopach.

(dowód: zeznania powódki B. P. na k. 49v.-50 akt i załączone akta szkodowe nr (...))

W dniu 22.12.2015 r. powódka zawiadomiła o wypadku z dnia 9.11.2015 r. (...) S.A. w W. i wezwała do zapłaty na jej rzecz kwoty 10.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę. Następnie, pismami z dnia 11.01.2016 r. i 1.02.2016 r. wzywała pozwanego ubezpieczyciela do zapłaty odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdę, spowodowane wypadkiem drogowym.

(dowód: pisma powódki na k. 15-16, 17 i 19 akt oraz załączone akta szkodowe nr (...))

Decyzją z dnia 27.01.2016 r. (...) S.A. w W. uznał co do zasady swoją odpowiedzialność za wypadek z dnia 9.11.2015 r., jednakże nie wypłacił B. P. jakiegokolwiek odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdę twierdząc, że nie ma do tego podstaw. Stwierdził bowiem, że nie zostały wykazane przez powódkę – zgodnie z ogólnymi regułami dowodowymi - przesłanki odpowiedzialności pozwanego w zakresie adekwatnego związku przyczynowego. Nieznacznym stopień uszkodzeń pojazdu powódki i ich rodzaj, a także stwierdzone u powódki dolegliwości cielesne, nie mogły być - zdaniem pozwanego - konsekwencją zaistniałego w dniu 9.11.2015 r. zdarzenia drogowego. Według twierdzeń pozwanego ubezpieczyciela wynikały one z ogólnego stanu zdrowia powódki i jej wcześniejszych schorzeń.

(dowód: decyzja odszkodowawcza (...) S.A. na k. 17-18 akt i załączone akta szkodowe nr (...))

Powódka wydała w dniu 20.11.2015 r. kwotę 35,00 zł na zakup kołnierza ortopedycznego oraz w dniach 26.11.2015 r. i 9.12.2015 r. łącznie kwotę 200,00 zł na wizyty lekarskie, a także kwotę 23,28 zł na zakup środków farmaceutycznych w dniu 12.11.2015 r. Korzystała ze środków przeciwbólowych przez ponad rok po wypadku.

(dowód: faktury na k. 20-23 akt i zeznania powódki B. P. na k. 49v.-50 akt)

Biegły sądowy z zakresu (...) stwierdził w dniu 16.12.2017 r. u B. P. stan po urazie skrętnym kręgosłupa szyjnego i zespół bólowy kręgosłupa LS, a także zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego bez związku z przebyłym urazem. Ustalił, że doznany przez powódkę uraz skrętny kręgosłupa szyjnego jest rezultatem wypadku z dnia 9.11.2015 r. Doszło wówczas do niewielkiego naciągnięcia mięśni i więzadeł przykręgosłupowych. Nie był to jednak w ocenie biegłego trwały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, mogący przy tym skutkować nowymi zamianami w przyszłości w związku z wypadkiem. Nie stwierdzono obecnie podstaw do leczenia lub rehabilitacji powódki z powodu braku w chwili obecnej zaburzeń ruchomości kręgosłupa szyjnego powódki, ani objawów korzeniowych ze strony odcinka szyjnego jej kręgosłupa.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu (...)S. G. na k. 83-85 akt)

W dniu 7.06.12.2017 r. biegła sądowa z zakresu (...)B. Ż. stwierdziła u B. P. stan po urazie kręgosłupa szyjnego - stłuczenie i niewielkie wypukliny C3/C4 i C6/C7, niewielkie zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego i niewielki bólowy zespół korzeniowo-szyjny. Uznała przy tym, że poszkodowana nie doznała w związku z wypadkiem z dnia 9.11.2015 r. trwałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Wypadek nie spowodował u powódki neurologicznych objawów ubytkowych, a jedynie niewielki zespół bólowy korzeniowy szyjny, który do chwili obecnej ustąpił. W ocenie biegłej, bóle powódki wynikały zarówno z doznanego wypadkiem urazu, jak i z niewielkich zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych jej kręgosłupa na odcinku szyjnym. W rezultacie, powódka mogła mieć w niewielkim stopniu ograniczoną aktywność życiową w pierwszym miesiącu po urazie. Biegła nie znalazła podstaw do twierdzenia, by w przyszłości zmiany neurologiczne w związku z wypadkiem miały się zwiększyć. Zdaniem biegłej, wizyty lekarskie powódki po doznanym urazie i przebyta przez nią rehabilitacja były uzasadnione stanem powódki po wypadku i w związku z nim.

(dowód: opinia biegłej sądowej z zakresu (...)B. Ż. na k. 62-64 akt)

B. P. ma 38 lat i jest asesorem komorniczym.

(dowód: zeznania powódki B. P. na k. 49v.-50 akt)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo było uzasadnione.

Pierwszoplanowymi przepisami normującymi odpowiedzialność strony pozwanej są art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. Zgodnie z nimi, samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka komunikacji, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Zaistnienie warunków odpowiedzialności, określonych powyższymi przepisami pozwala – w przypadku szkody polegającej na uszkodzeniu ciała - na zastosowanie przepisów art. 444 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c. Zgodnie z nimi, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Sąd też może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Krzywda, której naprawienia domagała się powódka, stanowi niemajątkowy skutek uszkodzeniem jego ciała i polega na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach bezpośrednio związanych ze jego stanem zdrowia oraz z dalszymi następstwami w postaci odczuwanego dyskomfortu w mobilności i poczuciu niezaradności w codziennych sprawach. Z uwagi na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia za krzywdę powszechnie uważa się, że ustalenie odpowiedniej sumy nie może polegać na przyznaniu wyłącznie symbolicznej kwoty pieniędzy. Niemajątkowy charakter krzywdy stwarza, co do zasady, pewne trudności przy wyrażeniu jej w pieniądzu, jednak z reguły ustalana sądownie wysokość świadczenia pieniężnego mającego kompensować krzywdę stanowić powinna możliwie

przybliżony ekwiwalent utraconych dóbr. Kompensata majątkowa ma przede wszystkim na celu przewyciężenie przykrych doznań poszkodowanego. Służyć temu ma nie tylko udzielenie jemu należnej satysfakcji moralnej w postaci uznania jego krzywdy wyrokiem sądu, ale także zobowiązanie do świadczenia pieniężnego, które umożliwi pełniejsze zaspokojenie potrzeb i pragnień pokrzywdzonego (zob.: uchwała SN z 8 grudnia 1973 r., III CZP 37/73 - OSN 1974/9/145, wyrok SN z 22 maja 1990 r., II CR 225/90 - Lex nr 9030, wyrok SN z 11 lipca 2000 r., II CKN 1119/98 - Lex nr 50884 i wyrok SN z 18 listopada 2004 r., I CK 219/04 - Lex nr 146356).

W przedmiotowej sprawie wystąpiły wszystkie przesłanki odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela przewidziane cytowanymi wyżej przepisami, to jest: 1/ sprawca wypadku będący samoistnym posiadaczem mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody wyrządził powódce tym środkiem szkodę na osobie i mieniu, przy czym szkoda nie nastąpiła wskutek siły wyższej lub z wyłącznej winy powódki ani osoby trzeciej, za którą nie ponosił odpowiedzialności (odpowiedzialność na zasadzie ryzyka), 2/ pomiędzy wypadkiem a szkodą powódki na osobie i mieniu zachodził adekwatny związek przyczynowy. Szkoda i krzywda powinny być normalnym następstwem czynu sprawcy (por. wyrok SN z 7 lutego 2006 r., I PK 272/05 - Lex nr 281244). Zgodnie bowiem z art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do zapłaty odszkodowania i zadośćuczynienia ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Trzeba jednocześnie zauważyć, że także w przypadku kompensaty krzywdy adekwatny związek przyczynowy stanowi nie tylko przesłankę odpowiedzialności, ale wyznacza zakres naprawienia uszczerbku (zob.: wyrok SN z 28 lutego 2006 r., III CSK 135/05 - Lex nr 201033, wyrok SN z 13 czerwca 2000 r., V CKN 34/00 - Lex nr 52689, wyrok SN z 4 listopada 2005 r., V CK 182/05 - Lex nr 180901, wyrok SA w Poznaniu z 17 stycznia 2006 r., I ACa 1983/04 - Lex nr 186503, wyrok SA w Poznaniu z 23 listopada 2006 r., I ACa 503/06 - Lex nr 298565, wyrok SN z 17 czerwca 1969 r., II CR 165/69 - OSPiKA 1970, z. 7-8, poz. 155).

Po myśli art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Jeżeli chodzi o szkodę majątkową powódki, obejmującą poniesione przez nią, a wynikające z wypadku, koszty leczenia i rehabilitacji, to zostały one objęte treścią pozwu w niniejszej sprawie i w świetle ustalonych w sprawie okoliczności były one w całości uzasadnione. Krzywda natomiast, której naprawienia domagała się powódka, stanowi niemajątkowy skutek uszkodzeniem jej ciała i polega na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach bezpośrednio związanych ze jego stanem zdrowia oraz z dalszymi następstwami w postaci odczuwanego dyskomfortu w mobilności i poczuciu niezaradności w codziennych sprawach. Z uwagi na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia za krzywdę powszechnie uważa się, że ustalenie odpowiedniej sumy nie może polegać na przyznaniu wyłącznie symbolicznej kwoty pieniędzy. Niemajątkowy charakter krzywdy stwarza, co do zasady, pewne trudności przy wyrażeniu jej w pieniądzu, jednak z reguły ustalana sędownie wysokość świadczenia pieniężnego mającego kompensować krzywdę stanowić powinna możliwie przybliżony ekwiwalent utraconych dóbr. Kompensata majątkowa ma przede wszystkim na celu przewyciężenie przykrych doznań poszkodowanego. Służyć temu ma nie tylko udzielenie jemu należnej satysfakcji moralnej w postaci uznania jego krzywdy wyrokiem sądu, ale także zobowiązanie do świadczenia pieniężnego, które umożliwi pełniejsze zaspokojenie potrzeb i pragnień pokrzywdzonego (zob.: uchwała SN z 8 grudnia 1973 r., III CZP 37/73 - OSN 1974/9/145, wyrok SN z 22 maja 1990 r., II CR 225/90 - Lex nr 9030, wyrok SN z 11 lipca 2000 r., II CKN 1119/98 - Lex nr 50884 i wyrok SN z 18 listopada 2004 r., I CK 219/04 - Lex nr 146356).

Ustalenie „krzywdy” ma podstawowe znaczenie dla określenia odpowiedniej sumy, która miałaby stanowić jej pieniężną kompensatę. W żadnym razie ustalony stopień utraty zdrowia nie jest równoznaczny z rozmiarem krzywdy i wielkością należnego zadośćuczynienia (por. wyrok SN z 5 października 2005 r., I PK 47/05 - Mon. Pr. Pr. 2006, nr 4, s. 208). Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie: rodzaju naruszonego dobra, zakresu (natężenie i czas trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości (zob.: wyrok SN z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05 - Lex nr 198509, wyrok SN z 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/03 - Lex nr 327923, wyrok SN z 19 sierpnia 1980 r., IV CR 283/80 - OSN 1981/5/81, wyrok SN z 9 stycznia 1978 r., IV CR 510/77 - OSN 1978/11/210). Okoliczności indywidualne, związane z pokrzywdzonym, powinny zostać uwzględnione przy zastosowaniu zobiektywizowanych kryteriów oceny (zob.: wyrok SN z 22 czerwca 2005 r., III CK 392/04 - Lex nr

177203 i wyrok SN z 22 sierpnia 1977 r., II CR 266/77 - Lex nr 7980). Stwierdzenie krzywdy w konkretnym przypadku powinno uwzględniać obiektywne kryteria oceny fizycznych i psychicznych następstw danego zdarzenia (wyrok SN z 14 kwietnia 1990 r., II CR 42/80 - Lex nr 8225).

Uwzględnienie stopy życiowej społeczeństwa przy określaniu wysokości zadośćuczynienia nie może podważać jego kompensacyjnej funkcji (zob.: wyrok SN z 10 marca 2006 r., IV CSK 80/05 - OSNC 2006/10/175 i wyrok SN z 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03 - OSNC 2005/2/40).

Za podstawę swoich ustaleń odnośnie krzywdy powódki – niezależnie od zeznań powódki i zebranych dokumentów – Sąd przyjął pisemne opinie dwóch biegłych sądowych z różnych dziedzin medycyny, a to: biegłego sądowego z zakresu (...) i biegłej sądowej z zakresu (...)B. Ż.. Zgłoszone przez powódkę wątpliwości do opinii biegłego sądowego S. G. były irrelewantne i w istocie wyjaśnione przez tego biegłego w jego opinii. Podkreślić wypada, że Sąd nie jest obowiązany dążyć do sytuacji, aby opinią biegłego zostały przekonane również strony. Wystarczy że opinia jest przekonująca dla Sądu, który też wiążąco ocenia, czy biegły wyjaśnił wątpliwości zgłoszone przez stronę (wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2000 r., II UKN 483/99 - Lex nr 1218456).

Przy zważeniu powyższego i mając na względzie wszelkie okoliczności wynikłe ze zdarzenia drogowego z dnia 9.11.2015 r., w tym rodzaj i rozmiar uszczerbku w mieniu powódki oraz naruszonych dóbr powódki, a także trwałość skutków ich naruszenia i stopnia uciążliwości doznanej krzywdy (w tym odczuwany ból poszkodowanej), przy zastosowaniu zobiektywizowanych kryteriów oceny, należało uznać, że określona pozwem wysokość zadośćuczynienia za krzywdę na kwotę 5.000,00 zł mieści się w ramach wyznaczonych realiami sprawy i treścią art. 445 § 1 k.c., nie wymagając jakiegokolwiek korekty. Podobne zresztą stanowisko należało zająć w kwestii dochodzonego odszkodowania. Kwota 258,00 zł żądana przez powódkę z tytułu naprawienia szkody została całkowicie przez nią wykazana i uzasadniona. W rezultacie, suma łączna 5.258,00 zł podlegała uwzględnieniu w całości (punkt I wyroku).

Odsetki ustawowe od świadczenia zasądanego wyrokiem uwzględniono – na podstawie art. 481 § 1 k.c. w związku z art. 455 k.c. – zgodnie z żądaniem zawartym w pozwie od dnia 27.01.2016 r. (odmowa wypłaty odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdę).

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i art. 36 ust. 1 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U.2013.392), odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie

Sąd przyjął za wiarygodne zeznania powódki B. P.. Jej zeznania były logiczne i spójne, a przez to przekonujące. W oparciu o nie możliwe było zrekonstruowanie istotnych okoliczności faktycznych w sposób nie budzący wątpliwości. Zeznania powódki korelowały ponadto z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w tym z dokumentacją medyczną. Mogły zatem stanowić wartościowy dowód w sprawie.

Mając na uwadze ustalone w sprawie okoliczności faktyczne oraz przywołane wyżej motywy – po myśli art. 436 § 1 k.c. w związku z 436 § 1 k.c., art. 444 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c. oraz art. 36 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U.2013.392) – orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Na podstawie art. 98 k.p.c. orzeczono o kosztach procesu w punkcie II wyroku. Powódce należał się od strony pozwanej zwrot kosztów procesu w łącznej kwocie 2.680,00 zł (263,00 zł opłata sądowa i 2.417,00 zł zast. proc.).

Na podstawie art. 83 ust. 2 u.k.s.c. w związku z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. i art. 98 k.p.c., nakazano stronie pozwanej uzupełnienie brakującej zaliczki na wydatki wynoszącej 171,70 zł (punkt III wyroku).